

Finanční kontrola v oblasti poskytování státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP)

Od 2. poloviny roku 2009 započalo Ministerstvo práce a sociálních věcí provádět kontroly týkající se poskytování státního příspěvku pro zřizovatele ZDVOP, zaměřené jak na dodržování zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálně-právní ochraně dětí“) a správního řádu, tak na kontrolu využití finančních prostředků poskytnutých zřizovatelům ZDVOP. V rámci těchto kontrol probíhá monitorování situace v jednotlivých krajích a hl. m. Praze z hlediska toho, zda je kontrola využití finančních prostředků poskytnutých v podobě státního příspěvku podle § 42g a násl. zákona o sociálně-právní ochraně dětí ze strany krajů prováděna či dosud nikoliv.

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí stanoví, že zřizovatel má povinnost použít poskytnutý státní příspěvek pouze pro zařízení, ve kterém je o dítě pečováno, neřeší však otázku kontroly využití takto poskytnutých prostředků. Nicméně zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“) řeší mimo jiné i finanční kontrolu mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory (dále jen „VFP“). **V oblasti poskytování státního příspěvku se zákon o finanční kontrole vztahuje na kontrolu prováděnou krajem či hl. m. Prahou jako orgánem veřejné správy a zároveň poskytovatelem VFP u zřizovatelů ZDVOP, kteří jsou žadateli a příjemci VFP (státního příspěvku).** Konkrétně § 9 odst. 2 zákona o finanční kontrole stanovuje povinnost územním samosprávným celkům provádět veřejnosprávní kontrolu u žadatelů a příjemců VFP, kterou jim poskytují. Z dosud provedených kontrol vyplývá, že systém finanční kontroly v oblasti poskytování státního příspěvku pro zřizovatele ZDVOP v daných krajích zatím vytvořen není, a není tak kontrolováno, zda poskytnuté prostředky jsou zřizovateli ZDVOP využívány hospodárně, efektivně a účelně v souladu se zákonem.

Prostředky na výplatu státního příspěvku jsou do rozpočtů krajů a hl. m. Prahy uvolňovány z rozpočtové kapitoly MPSV. Jako správce kapitoly má ministerstvo povinnost dohlížet na hospodaření s finančními prostředky poskytnutými ze své kapitoly a minimálně jednou ročně zajistit hodnocení systému finančního řízení zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky. Z tohoto důvodu MPSV zjišťuje prostřednictvím kontrol u krajů a hl. m. Prahy, zda je systém finanční kontroly v oblasti poskytování státního příspěvku vytvořen, a v případě, že vytvořen není,

doporučuje vytvoření tohoto systému tak, aby měl kraj či hl. m. Praha jako poskytovatel VFP jistotu, že byl státní příspěvek použit k zákonem stanovenému účelu a že nedochází k jeho zneužívání.

Výkon veřejnosprávní kontroly podle zákona o finanční kontrole kromě jiného znamená, že kraje a hl. m. Praha jsou povinny provádět rovněž kontroly přímo na místě u zřizovatelů ZDVOP, které budou zaměřeny na využití finančních prostředků poskytnutých zřizovatelům v podobě státního příspěvku podle § 42g zákona o sociálně-právní ochraně dětí.